

OTEVŘENÁ MYSL

Pan **Takayuki Mikami** (8.DAN JKA) je vůbec prvním instruktorem JKA působícím mimo území Japonska. Uvedený rozhovor byl uveřejněn v časopise Shotokan Karate Magazine , č. 107.

Sensei Mikami je jednou ze skutečných legend Shotokan karate, která pomáhala šířit karate ve světě. Je rovněž jedním z prvních absolventů studijního programu pro instruktory JKA. Je několikanásobným vítězem celojaponského mistrovství včetně památného finále v roce 1958, kdy byli vyhlášeni spolu se senseiem Kanazawou společnými vítězi.

O: S cvičením karate jste začal po příchodu na univerzitu Hosei v roce 1952. Co Vás ke karate přivedlo?

Karate jsem začal cvičit kvůli posílení svého sebevědomí. Japonsko bylo po 2.světové válce dosud v rozvratu a muselo se stát opět silným. Karate pomáhalo budovat sílu a sebejistotu.

O: Jak probíhal trénink?

Většinou se skládal ze cvičení základních technik a byl velmi přísný! Začátečníci trénovali např. 2 a půl až 3 hodiny jen základní techniky. Tréninky začínaly obvykle ve 14 hodin a končily až v 18:30! V zimě jsme pro zahřátí museli běhat venku, v létě jsme začínali u makiwary.

Během tréninků pomáhali instruktorovi 2-3 sempaiové (starší cvičenci). Byli velmi přísní a nutili nás trénovat ještě tvrději. V průběhu letního tréninkového kempu (gasshuku) bylo vše ještě náročnější. Ranní trénink trval 2 hodiny, odpolední 1,5 hodiny a večer jsme trénovali další 3,5 hodiny! Instruktorům pomáhalo hodně sempaiů a často bývalo na 30-40 cvičenců samotných sempaiů více než cvičenců.

O: Zdá se, že mnoho karatistů studovalo na univerzitě tělocvik?

V té době nebyla tělesná výchova na příliš vysoké úrovni, bylo krátce po 2.světové válce. Lidé také přicházeli z různých prostředí.

O: Jaká byla úroveň univerzity Hosei ve srovnání s neznámou univerzitou Takushoku?

Univerzita Takushoku byla lepší, protože měla vysokoškolské koleje. Všichni studenti museli bydlet na kolejích a měli 3 tréninky denně. Proto byli také velmi silní.

Univerzita Hosei byla umělecká univerzita s velkou mírou volnosti. Původně se jednalo o francouzskou právnickou školu a francouzský vliv byl dosud velmi silný.

Univerzita Takushoku byla zřízena v rámci japonského vládního programu. Její absolventi byli vysíláni do Mongolska a Číny. Byla uzavřenější a přísnější.

Filozofie obou univerzit byla odlišná a proto se možná lišilo i karate.

O: Proč jste se rozhodl absolvovat kurs JKA pro instruktory a stát se profesionálním instruktorem?

Vedly mě k tomu 2 důvody. Jednak bylo velmi obtížné sehnat práci a jednak mi také můj učitel sensei Itoh dal pro JKA velmi dobré doporučení. Sensei Itoh se těšil mezi svojí generací instruktorů velkého respektu. Sensei Nakayama z Univerzity Takushoku tenkrát doporučil p. Kanazawu a p. Takaura byl nominován z Technické univerzity Chiba. Z každé

univerzity byl doporučen pouze 1 student. Nabídkou svého senseie jsem se cítil velmi zavázán. Také jsem věděl, že když už začnu, nebudu moci to vzdát!

O: Jaký byl vztah mezi Vámi a senseiem Kanazawou?

Během instruktorského kursu panovala mezi námi silná rivalita. Soutěžili jsme úplně ve všem. Když se v něčem zlepšil on, chtěl jsem být já ještě lepší a naopak. To nám pomáhalo velmi rychle zesílit a rovněž nám to dodávalo silného ducha. Žádný z nás si nedovolil povolit, protože ten druhý by mohl být úspěšnější.

O: Stali se z Vás během kursu přátelé?

Ano. Jsme velmi dobří přátelé. P.Kanazawa má však svůj směr jak v karate, tak v životě, a já mám zase svůj. Nemáme mnoho příležitostí k setkání, možná tak jednou či dvakrát za rok. Vždy se s ním však setkám rád. Rádi hovoříme o karate a našich zážitcích. Politice se však vyhýbáme! Velmi si ho vážím.

P.Kanazawa má zvláštní povahu – je dobrým příkladem člověka, který chápe princip harmonie. Je rovněž schopný se zaměřit do hloubky na detail.

Jednou jsme vzali s p. Kanazawou pár lidí do zoo. P.Kanazawa stál v zoo nehybně 15 až 20 minut a usilovně se koncentroval! Rovněž např. věřím, že před smrtí svého bratra se s ním šel rozloučit. Zdá se, že už věděl předem, co se stane.

O: Jak probíhal známý finálový zápas Celojaponského mistrovství v r. 1958 mezi Vámi a senseiem Kanazawou?

Tenkrát jsem se právě vrátil ze svého pobytu z Filipín, kde jsem jménem JKA vyučoval 1 rok karate. Moje fyzická kondice tenkrát nebyla tak dobrá, jak bývala před mým odchodem na Filipíny. Když jsme se dostali do finále, byl jsem už úplně vyřízený. Chtělo se mi už jen sedět a odpočívat. Ale jelikož byla na finále přítomna celá moje rodina a mnoho mých známých, musel jsem pokračovat dál. Nutil jsem se do boje, ale už se mi bojovat vůbec nechtělo. Nechtěl jsem ani bojovat, ani vyhrát nějakou cenu, či něco podobného. Jediné, co jsem chtěl, bylo odpočívat. Ale protože jsem měl povinnost pokračovat, tak jsem pokračoval.

Ten zápas byl důležitý, protože zřejmě pomohl vybudovat naši pověst a JKA udělala maximum pro získání publicity jak samotné JKA, tak naší.

O: Můžete nám popsat samotný instruktorský kurs?

Kurs trval pouze 1 rok a byl velmi intenzivní. Skládal se ze 2 hlavních částí. První částí bylo pěstování našeho charakteru, a to nejen kvůli karate, ale i pro všední život. Plánem JKA bylo vysílat účastníky kursu někdy i na 3 týdny v celku na různá místa. Měli jsme získávat zkušenosti, naučit se komunikovat s dalšími lidmi a rozvíjet naše dovednosti. Druhou částí byly speciální techniky pro samotné vyučování, učili jsme se porozumět technikám a práci těla. Také jsme studovali původní japonskou kulturu. Např. jsme absolvovali kurs Shiatsu a dalších tradičních umění. Učili jsme se i první pomoc a jak bez rentgenu zjistit zlomenou kost. Užívali jsme vibrací poklepáváním různých částí těla a masírováním různých bodů lidského těla, učili jsme se zastavovat krvácení, kontrolovat krevní tlak, apod. Absolvovali jsme 4 nebo 5 různých kursů, ale vždy pouze na základní úrovni. Každý kurs trval 3-4 dny, denně 2 hodiny. A měli jsme skvělé učitele. Jeden profesor z univerzity Takushoku nás učil fyziologii a podobné disciplíny. Učili jsme se takové techniky, jako je např. jak úderem do paty vyvolat šok v páteři a následnou úlevu od bolesti, zejména po úderu do varlat.

V kursu jsme byli pouze 3 a bydleli jsme spolu na jednom pokoji. Byli jsme spolu pořád. Instruktory nás neustále kontrolovali, někdy i o půlnoci. Někdy nás kontrolovali během jediné noci p. Nakayama, p. Itoh i p. Takagaki. Bylo to velmi přísné!

O: Mohli jste se někdy jít večer pobavit?

Ne, ale my jsme stejně chodili! Ale většinou jsme byli pod neustálou kontrolou. Byli jsme první skupina oficiálních účastníků instruktorského kursu a JKA chtělo mít jistotu, že uspějeme. Úspěch celého kursu ležel na JKA, proto pro nás platilo tolik omezení.

O: Součástí kursu byl i trénink s instruktory jiných stylů. Je to tak?

Ano. S cílem získat zkušenosti jsme museli v mnoha městech navštěvovat různé instruktory. Kamkoli jsme přijeli, museli jsme projevovat úctu mnoha různým učitelům. Bylo to přínosem nejen pro získání nových zkušeností, ale rovněž kvůli otevřené komunikaci. Tímto způsobem mohli tito instruktoři napomáhat JKA s jeho prací.

Jednou jsme trénovali s p. Kanazawou v dojo kendo. P. Kanazawa byl vyzván, aby provedl kop proti jednomu z cvičenců kendo oblečenému v plné výstroji, a při tomto kopu tohoto cvičence zranil! Také jsme navštívili dojo pana Mochizuki v Shizuoe. Ten byl zase velmi silný v Aikijutsu. To bylo opravdu silné dojo. Při další příležitosti jsme navštívili speciální policejní tréninkový camp. Součástí výcviku byl i trénink kendo. Jeden z instruktorů, vysoký technický stupeň, mě požádal o společnou demonstraci technik. Při jeho prvních útocích jsem dokázal do jeho útoku vstoupit a udeřit ho v okamžiku, kdy zvedal svůj shinai. Po svém třetím či čtvrtém útoku už svůj shinai tolik nezvedal, ale v přípravě na svůj útok využíval spíše práci zápěstí, což už bylo pro mě daleko obtížnější. Takto jsme se učili jeden od druhého. Naučili jsem se něco o jejich systému, oni se naopak učili o našem systému. Byla to „první třída“ s možná až 300 zkušenými lidmi z celého Japonska.

O: Jak se instruktorský kurs v průběhu doby změnil?

Velmi! Za našich časů existovalo velmi mnoho myšlenkových proudů. Byli jsme vysíláni k instruktorům vysoké úrovně z různých stylů po celém Japonsku. Oni zase přicházeli 4x až 5x ročně do JKA jako hostující instruktoři. Pan Takagi je při jejich návštěvách žádal, aby se speciálně věnovali instruktorům JKA, a my jsme se od nich naučili mnoho dobrých věcí. Hlavní myšlenkou bylo mít „otevřenou mysl“. My jsme byli vysíláni jako velvyslanci k různým lidem a skupinám, abychom si získali respekt a rozvíjeli otevřenou komunikaci. Nyní je to naopak. Systémy a tréninkové techniky jsou udržovány v tajnosti.

Každý má svoji vlastní filozofii. Pan Kimio Itoh věřil, že pro osobní růst jsou nejcennější zkušenosti a ty se nedají koupit za peníze. Jeho záměrem bylo poskytnout nám v průběhu našeho tréninku co nejvíce zkušeností.

Pan Nakayama měl více vědecký přístup. Mnoho let strávil studiem v Číně. Pracoval na tréninku rozvoje síly a flexibility založeného na vědeckých principech a věřil v důležitost tohoto přístupu pro náš rozvoj.

Pan Takagi byl zase jiného založení. Měl mnoho kontaktů mezi obchodníky, politiky, apod. Chodíval s těmito lidmi na schůzky a my jsme museli chodit s ním. Ukazoval nám, jak se s takovými lidmi komunikuje a jedná. Měl velmi dobré strategické a obchodní myšlení. Někdy jsme chodívali na jednání do vládních či obchodních budov. My bychom okamžitě vyrazili vpřed ke dveřím, ale on nás zastavil a nařídil, ať čekáme. Pak někdo z budovy otevřel dveře a my mohli vstoupit dovnitř. Tímto způsobem jsme navozovali před schůzkou pocit důležitosti. Po samotné schůzce zase považoval za nutné čekat před budovou na taxi. Vysvětlil nám, že lidé, se kterými jsme právě jednali, nás možná ještě stále sledují a my

bychom nezískali zdaleka tolik respektu, kdybychom místo taxi šli pěšky. Byly to sice maličkosti, ale přesto důležité.

Vše bylo o strategii. P.Takegi byl obchodníkem JKA. Často dával lekce karate různým vlivným skupinám ve společnosti či politickém životě. Vždy vzal s sebou někoho z nás studentů. Brával nás proto, abychom se setkali s velkým množstvím lidí. Během formálních večerí nás učil správné etiketě. Např. Japonci často sklání své hlavy při jídle k talíři či misce. Naučil nás držet misku dostatečně blízko u sebe tak, že jsme nemuseli tolik pohybovat tělem a hlavou. To bylo také považováno za projev lepší etikety.

O: V průběhu instruktorského kursu jste se musel velmi dobře seznámit se senseiem Nakayamou. Můžete nám říct něco o svých zkušenostech?

Velmi jsme ho respektovali, protože když začínal on, nemělo JKA vůbec nic. Vybudoval ho tvrdou prací. JKA nemělo nikdy dobrou finanční pozici. Všichni jsme pracovali společně a velmi tvrdě. Vařili jsme si a jedli společně. Když si uvědomíte velikost současného JKA, současný počet členů po celém světě s tolika držiteli černého pásu, je srovnání s minulostí až překvapující. Byli jsme pouze 3 lidé cvičení k tomu stát se instruktory. Bylo velmi málo peněz. P.Nakayama říkával, ať se o peníze nestaráme, ale ať tvrdě pracujeme. Při cestách do zahraničí kvůli propagaci JKA měl nejlevnější letenky a bydlel v levných hotelech. Prostředky měl vždy velmi skromné. My jsme jeho příklad následovali. Dnes očekávají novodobí instruktoři péči jako VIP osobnosti s letenkami v business třídě, krásnými hotely a drahými večeremi. To je velmi odlišný přístup ve srovnání s tehdejší dobou. P.Nakayama byl velmi skromný.

O: Představuji si ho jako velmi tvořivého člověka, Mám pravdu?

Jeho způsob výuky byl velmi radikální. Věci podal vždy velmi srozumitelně. Duchovní část cvičení byla sice rovněž velmi důležitá, ale on byl spíše technicky založen. Vytvořil strukturovaný systém výuky a my jsme tento systém zcela respektovali. P. Nakayama cvičil na univerzitě u senseie Funakoshiho. Po absolvování univerzity odešel za dalším studiem na mnoho let do Číny. Po svém návratu měl pro trénování a výuku mnoho nápadů a tyto uplatnil v rámci instruktorského kursu.

O: Byl přísný ke všem ostatním studentům tak, jak ke členům instruktorského kursu?

Byl přísný na každého, ale vždy vzal do úvahy individuální okolnosti.

O: Sensei Stan Schmidt (instruktor JKA z JAR) říkal, že k němu byl p.Nakayama vždy laskavý.

To je zrovna dobrý příklad individuálních okolností. P. Nakayama chápal, že situace v Jihoafrické republice je jiná než v Japonsku. Stan Schmidt projevoval po svém příchodu do Japonska velmi hluboký zájem o karate a p. Nakayama jeho zájem velmi oceňoval. P.Nakayama mi toho o Stanu Schmidtovi řekl opravdu hodně, mj. i to že lidé v Japonsku by potřebovali mít jeho ducha!

O: Dělali jste si někdy během kursu z instruktorů legraci?

Ano, někdy jsme se pobavili. Bylo dobře známo, že p. Nakayama neměl rád hady. Báł se jich! Jednou si z něj někdo během tréninkového campu udělal legraci a dal mu do pokoje hada! To bylo pozdvižení!

O: Někdo?

(se smíchem) Ano, někdo. My nevíme kdo ... (stále se smíchem a jiskrou v očích)

O: Když jste odjel na Filipíny, byl jste si vědom toho, že vyslání prvního instruktora JKA do zahraničí je historickou událostí?

Ne tak úplně. Věděl jsem, že p. Nakayama to považuje za důležité. Zpočátku jsem si ani neuvědomoval, jestli byla moje mise úspěšná. Strávil jsem tam pouze 9 měsíců, což byla velmi krátká doba. Moji výuku navštívilo mnoho vysoce postavených osobností, jako prezident a další politici. Ve skutečnosti však nevyvíjeli příliš mnoho fyzického úsilí, spíše se snažili pochopit teorii japonských bojových umění. Učil jsem opravdu pouze 9 měsíců a za tuto dobu jsem toho mnoho naučit nemohl. Po svém návratu do Japonska jsem si myslel, že to nemohlo mít nějaký velký dopad. Avšak o mnoho let později jsem se na mistrovství světa WUKO setkal s týmem z Filipín. Prezident týmu byl můj student z doby mého pobytu na Filipínách, kdy mu bylo pouhých 14 let! Tam jsem si uvědomil, že naše výuka nebyla o okamžitých výsledcích. Musíte čekat možná 10 či 15 let, možná už na to už i zapomenete, a pak uvidíte výsledek. Toto p. Nakayama chápal, když mě vysílal do zahraničí. On sázel semena a věděl, že výsledky se dostaví za mnoho let.

O: Jak velmi sledoval p. Nakayama Vaše pokroky na Filipínách?

Musel jsem mu posílat pravidelně zprávy. Měl o mé pokroky tam velmi aktivní zájem.

O: Informoval jste po svém návratu do Japonska o tom, co bylo dobré a co by bylo dobré do budoucna změnit?

Ano, p. Nakayama chtěl vytvořit systém použitelný kdekoli. To je také důvod, proč je JKA mezinárodně tak úspěšné – kvůli systému p. Nakayamy. V současnosti cestuje řada instruktorů do zahraničí samostatně, ale protože nemají systém, nejsou tak úspěšní.

O: Vysvětlíte nám své chápání filozofie „Shu-Ha-Ri“?

„Shu“ je začátek, jako čistý bílý papír pro malíře. Můžete s ním provést cokoli. Poté, co dostanete svůj charakter a tělo na určitou úroveň, můžete si najít svůj vlastní směr, svoji vlastní filozofii a svůj vlastní systém. Toto je „Ha“. Potom, ovšem opět na vyšší úrovni, se můžete stát nezávislými a předávat dalším lidem svoji vlastní filozofii a systém. To je „Ri“.

Někdo si myslí, že se musí oddělit od svého učitele, ale to není nezbytné. Někdy můžete nadále spolupracovat se svým původním učitelem a organizací, i když už vyučujete nezávisle své vlastní lidi. Někdy je však rozdělení nevyhnutelné. Vždy si však musíte pamatovat, odkud jste přišli.

O: Možná bychom se měli vrátit ke starému způsobu tréninku v Japonsku, v malých nezávislých skupinách?

Karate se v Japonsku velmi změnilo. Nemůžete se vrátit zpět k tomu, jak to bylo v minulosti. Z karate se stal business. Chcete-li hledat japonskou kulturu, musíte se ohlédnout zpět 100 a více let. Japonská kultura se změnila zejména po 2.světové válce. Dnešní Japonsko je spíše jako USA. Sledují se západní trendy a kultura. Pro Japonce je dnes velmi obtížné najít svoji vlastní identitu. Dokonce i japonské rodiny již nejsou tak pospolité a to je v kultuře národa velká změna.

O: Vždy jste byl známý jako skvělý technik. Jak vysoko si ceníte dobré techniky?

Zde jsem tolerantní. Velmi dobrým instruktorem můžete být i bez toho, že jste skvělý technik.

O: Jaký je Váš názor na nízké postoje?

Nízké postoje nejsou vždy dobré. Pokud jsou dokonce příliš nízké, mohou bránit samotnému pohybu. Důležitější je schopnost pohybovat se hladce a rychle. V Shotokanu existuje několik slabých míst. Hodně lidí si např. způsobí problémy s kyčlemi, protože jejich postoje a pohyby nejsou přirozené. Je důležité tělo trénovat správně a ne přes míru.

O: Moderní tréninkové metody nejsou tak drsné a tudíž tak přínosné pro budování charakteru jako v minulosti. Mají dnešní instruktoři ducha a charakter pro náročný způsob života instruktora karate?

Je dobře, že současné tréninkové metody nejsou tak tvrdé jako v minulosti. Pokud však mladší instruktoři opomíjejí tradiční strukturu dojo, je to pro karate špatné. Tím mám na mysli tradiční systém Sempai/Kohai a respekt vůči Sempai. Sempai má odpovědnost za Kohai a rozvoj těch, co jsou „služebně mladší“. Mladší instruktoři musí mít respekt vůči svým Sempai. Pak z nich mohou vyrůst v budoucnosti silní instruktoři.

O: Máte svoji oblíbenou kata:

Ve skutečnosti nemám oblíbenou pokročilou kata. Mám rád všechna kata, a to jak základní, tak pokročilá. Všechna tato kata také cvičím. Záleží však na momentální kondici a jak se cítí moje tělo. Pokud se např. zotavuji po nemoci, cvičím kata základní. Cítím-li se v kondici, budu cvičit některou z vyšších kata. Vždy záleží na vaší kondici. Pokud nejste v dobré kondici, nemá význam cvičit pokročilé kata.

O: Proč se, podle Vás, při tréninku více nezdůrazňuje kata bunkai? Je to z důvodu neznalosti?

Dle mého názoru jsou zde 2 nebo 3 důvody. Původní bunkai není možná již ani známé, protože vzniklo před 2 či 3 staletími. Já si však myslím, že kata není omezena pouze na 1 aplikaci. Mohou být různé aplikace na různé situace. Když nahlédnete do původních knih senseie Funakoshiho, zjistíte, že provádí úder v úrovni ramen. Vezmeme-li do úvahy pouze základní aplikaci, není na této výškové úrovni žádný cíl! Avšak pokročilá aplikace může zohlednit výšku a pozici těla soupeře a nikoli pouze vlastní výšku. Teď vezměte v úvahu reakci vašeho protivníka. Dalšími důležitými aspekty jsou tělesná kondice, duševní a emoční stav a charakter. Předvedení kata je ovlivněno všemi těmito stavy, takže stejná kata může být u různých lidí velmi odlišná. Vaše předvedení kata a zamýšlené aplikace mohou být dokonce ovlivněny i důvodem, proč vůbec cvičíte karate. Proto musí každý studovat kata sám pro sebe, aby našel své správné předvedení a své správné aplikace. To je kata. Kata není omezená na jednu formu a jednu sadu aplikací.

O: Dle mého názoru je tento aspekt velmi důležitý. Nemyslím si, však, že jsou studenti vyzýváni k tomu, aby toto prováděli, a nejsou ani vedeni k tomu, jak to provádět.

Mělo by se to provádět postupně, krok za krokem. Postupně by se měli studenti učit, jak studovat kata. Začít s kata Heian a odtud postupovat dále. Mnoho lidí si stěžuje, že se v Shotokanu málo vyučuje bunkai. Ale je důležité si uvědomit období senseie Funakoshiho. Ve snaze rozšířit karate po Japonsku zažíval velmi náročné časy. Vytvořil systém karate jako tělesného cvičení pro školy. Tehdy bylo Japonsko ve velmi defenzivní pozici a chtělo vypěstovat v mladých lidech velmi silný duch. Takže karate bylo využito spíše k rozvoji tělesné kondice a silného ducha, než k aplikacím.

O: Můžete vysvětlit rozdíl mezi bunkai a oyo?

Oyo se od bunkai liší. Můžete mít celou řadu různých oyo, protože pohyby mohou být interpretovány mnoha různými způsoby. Bunkai je však omezeno, pohyby se zde měnit nemohou.

O: Jednou jste prohlásil, že jste ve svém karate učinil po dosažení věku 50 let určité změny. Jaké změny to byly?

Nebyly to žádné náhlé změny, ale spíše postupné v průběhu stárnutí. Řada lidí si způsobila dlouhodobá zranění z velmi vysokých kopů. Já tedy už vysoké kopy stranou či obloukové neprovádím a myslím si, že je to přirozené. Tradiční trénink Shotokan je dosti zaměřen na rozvoj dobré fyzické kondice a tudíž pro tělo náročný. Pro mladé lidi je to vhodné, ale již to není nezbytné, když zestárnete. U mladých lidí by měly být kvůli rozvoji těla např. postoje pouze dlouhé a hluboké. Jakmile však zestárnete, měly by být kratší a vyšší. Tak je pohyb přirozenější a snižuje se riziko dlouhodobých zranění.

O: Dostal jste se někdy ke studiu Taichi?

Ne. Víím, že p. Kanazawa a další studovali v Japonsku u p. Yo (čínské jméno p. Yang). P. Yo však během mého pobytu v Japonsku taichi nevyučoval. Nevyučoval taichi během svých prvních 10 let tréninku v JKA, takže jsme se minuli.

O: Věnoval jste se tréninku kobudo?

Během instruktorského kursu JKA jsme se od jednoho mistra z Okinawy naučili několik kata s Bo, jako např. Shushi Ho Kon. Během našeho kursu navštívil JKA možná 3x nebo 4x. Mnoho karatistů vůbec nerozumí tréninku se zbraněmi, ačkoli je to užitečné. Je dobré vnímat, že sebeobrana není jen stání s údery a kopy, ale také uchopení zbraně pro vlastní obranu. Je to rovněž dobrý trénink pro rovnováhu a vzdálenost apod., protože při cvičení se zbraní se hodně těchto faktorů mění.

O: Jaký je Váš názor na Dojo Kun?

Dojo Kun je důležitý, ale význam každého z jeho tvrzení je samo o sobě velmi široké. Např. „Hledej dokonalost charakteru!“ Co to opravdu znamená? Co je to „dokonalý charakter“? Bez dalšího vysvětlení a instrukce to neznámá nic. Je na každém studentovi, aby toto zvážil a určil si svá slabá místa a současně vymyslel způsob, jak tato slabá místa odstranit. Mnoho lidí pouze deklamuje prázdná slova, ale jejich skutečný význam již nestudují. Ještě jednou opakují, že je to proces velmi individuální a velmi obtížný.

O: Jaký je budoucí směr JKA? Myslíte si, že má stejnou vizi jako měl sensei Nakayama?

P. Nakayama udržoval otevřenou komunikaci s dalšími organizacemi, což umožnilo činit JKA rychle velký pokrok. Nyní zastává JKA politiku „zavřených dveří“, což dle mého názoru další pokrok omezuje. JKA je stabilní, ale nerozvíjí se tak rychle, jak by mohlo. Za posledních 40 let se příliš mnoho změn neuskutečnilo. Osobně bych rád viděl více komunikace a spolupráce s dalšími organizacemi.

O: Pomyslel jste si někdy, že se kdysi tak všemocná JKA rozštěpí tak, jak se to stalo po smrti senseie Nakayamy?

Svým způsobem je pro lidi přirozené se spojovat a rozdělovat, a neplatí to jen pro karate. Dnes chce být každý nezávislý. Když se rozšíříte a vzniknou několikačlenné skupiny, nikdo nechce být na dálku kontrolován a mít vzájemné rozpory. Každý si chce dělat věci po svém.

To je přirozené a svým způsobem i dobré. Dokonce i v ekonomice se řada velkých společností rozštěpí do menších, nezávislejších a schopných rozhodovat na lokální úrovni. P.Nakayama byl respektován všemi a všichni jej měli rádi. Šel cestou spolupráce a porozumění a organizaci držel pohromadě tímto způsobem. Měl hodně životních zkušeností z mnoha zemí a využíval svých zkušeností k pochopení situace různých lidí.

O: Myslíte si, jako přímý žák senseie Funakoshiho, že by on souhlasil se směrem , jakým se karate vydalo?

Tím si jistý nejsem. Ale jsem si jistý tím, že p.Funakoshi zažíval mezi japonskými bojovými uměními a okinawským karate těžké časy. V té době byly v Japonsku 2 skupiny bojující o vliv. Na jedné straně bylo Judo a jeho snaha připojit k sobě karate. Na straně druhé bylo Butokai rovněž se svou snahou připojit k sobě karate. Funakoshi se držel mezi těmito 2 skupinami, protože měl velkou odpovědnost vůči „Společnosti bojových umění Okinawy“. Musel vybudovat pověst okinawských bojových umění v Japonsku. Proto se nemohl přidat na žádnou stranu. Snažil se udržet karate jako čistě okinawské bojové umění. Musel tedy zůstat nezávislým a nemohl se spoléhat na finanční či jinou podporu ze strany ostatních skupin. Byly to velmi těžké časy a rozšíření okinawského karate v Japonsku obtížný úkol.

P.Nakayama v této práci pokračoval a převzal odpovědnost za rozšíření karate do celého světa. V této práci mu pomáhala vojenská přítomnost Američanů v Japonsku. Lidem v armádě filozofie karate imponovala. Myslím si, že od dob Funakoshiho ušlo karate dlouhou cestu. P.Funakoshi by byl překvapený, ale myslím si, že i šťastný.

O: Jaká je Vaše nejlepší vzpomínka na senseie Funakoshiho?

Osobně jsem ho moc neznal. Postavou byl velmi malý a když jsem já začal cvičit, tak již i docela starý. Měl však obrovskou odpovědnost a byl to skvělý člověk. Moje oblíbená vzpomínka na senseie Funakoshiho je z otvírání dojo JKA. Na této slavnosti seděl p. Funakoshi na čestném místě. Při této příležitosti jsme spolu s p. Kanazawou prováděli ukázkou a kamery byly zaměřeny jen na senseie Funakoshiho, a to dokonce i v průběhu naší ukázky!

O: Dnes se hodně diskutuje o prvním z Niju Kun. Co, podle Vás, znamená „Karate ni sente nashi“ (V karate neexistuje první útok)?

Doslovný překlad představuje pouze základní význam. Skutečný význam je daleko hlubší. Platí filozofie, že karateka nevyhledává problémy, ale ze strategického hlediska je důležité udeřit první, když se problémy vyskytnou. Takže je rozdíl mezi filozofií a strategií, ale obojí se doplňuje.

O: S jakou filozofií, frází, technikou či vylepšením byste chtěl být spojován?

V judu existuje stará filozofie: „Kyo Zon, Kyo E“ , tj. spolu žít, spolu se zlepšovat. To je pro mě duch spolupráce, který se mi líbí. Toto je pro mě „otevřená mysl“.

O: Jakou nejdůležitější lekci může sensei dát svým žákům?

Dobrý učitel bude učit ze svých zkušeností. Pokud nemáte v něčem zkušenosti, těžko to budete vyučovat. Jestliže je určitá zkušenost pro Vás důležitá, budete schopni ji předávat dál. Tudiž lekce pro život musí vycházet z Vašich vlastních zkušeností. A každý sensei má zkušenosti různé, proto i lekce budou odlišné. To je také důvod, proč je setkávání s různými lidmi a otevřená komunikace s různými lidmi tak cenné. Proto znovu opakuji – otevřená mysl.

O: Děkuji za rozhovor.